

ŠTO S POREZIMA U HRVATSKOJ?

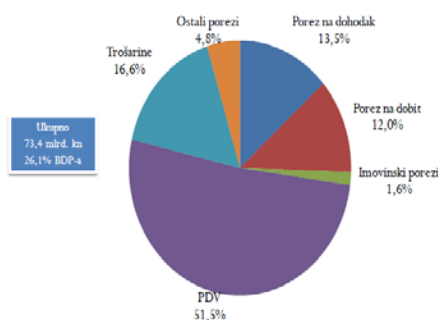
Milan Deskar

Porezni sustav RH:

Porezni sustav u Hrvatskoj

- **Državni porezi**
 - PDV
 - Posebni porezi (trošarine)
 - Porez na dobit
- **Zajednički porezi**
 - Porez na dohodak
 - Porez na promet nekretnina
- **Županijski porezi**
 - Porez na nasljedstva i darove
 - Porez na cestovna motorna vozila
 - Porez na plovila
 - Porez na automate za zabavne igre
- **Gradski ili općinski**
 - Prirrez porezu na dohodak
 - Porez na potrošnju
 - Porez na kuće za odmor
 - Porez na tvrtku ili naziv
 - Porez na korištenje javnih površina

Porezna struktura u Hrvatskoj (% poreznih prihoda opće države, 2007)

Porez na dohodak:

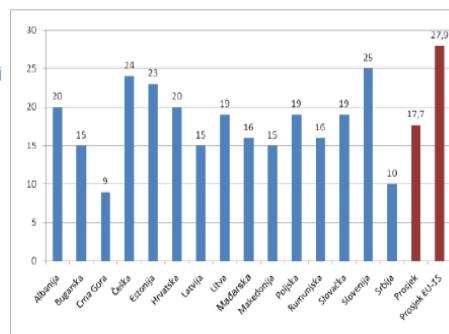
- **Izvori dohotka** su primici ostvareni iz slijedećih izvora :

- Dohodak od nesamostalnog rada (*plaća po osnovi radnog odnosa*)
- Dohodak od samostalnog rada (*povremeno (što ne predstavlja drugi dohodak) i/ili trajno (obrtnička djelatnost, slobodna zanimanja)*)
- Dohodak od imovine i imovinskih prava (*najamnina, tantijemi, zakup*)
- Dohodak od kapitala (*kamate, dividende, udjeli u dobiti*)
- Dohodak od osiguranja
- Drugi dohodak

Porezne stope	Porezni razredi Mjesečno	Porezni razredi Godišnje
15 %	Do 2 osobna odubitaka 3.600	43.200
25 %	2 do 5 osobnih odubitaka (3.600-9.000) 5.400	64.800
35 %	5 do 14 osobnih odubitaka (9.000-25.200) 16.200	194.400
Ukupno osnovica za tri stope	25.200	302.400
45 %	Iznad 14 osobnih odubitaka Preko 25.200	Preko 302.400

Porez na dobit:

- Porezna osnovica je dobit koja se izračunava kao **razlika između prihoda i rashoda** utvrđenih prema računovodstvenim propisima. To znači da se kao polazna veličina uzima učinak poslovanja, tj. **dobit**, ali se ona ispravlja, povećava i smanjuje za prihode i rashode koji se priznaju u **porezne svrhe**.
- Za rezidenta je porezna osnovica ukupna dobit ostvarena u Hrvatskoj i u inozemstvu, a za nerezidenta dobit ostvarena u Hrvatskoj. U poreznu osnovicu ulazi i dobit ostvarena u postupku likvidacije.
- Zakon posebno definira stavke koje **uvećavaju** odnosno **umanjuju** dobit. Drugim riječima, za potrebe oporezivanja propisuju se prihodi, odnosno rashodi koji utječu na konačnu veličinu osnovice poreza na dobit.

PDV:

Porez na dodanu vrijednost (1)

- Varijanta općeg poreza na promet – **neto svefazni porez na promet**
- porez koji se obračunava i plaća u **svim fazama proizvodnog i prometnog ciklusa**, ali tako da se u svakoj fazi oporezuje samo iznos **dodane vrijednosti** koja se ostvarila u toj fazi proizvodno-prometnog ciklusa

Stope PDV-a u RH

- Opća stopa 22%
- Snižena stopa 10%
 - usluge smještaja ili smještaja s doručkom, polupansiona ili punog pansiona u svim vrstama komercijalnih ugostiteljskih objekata i usluge agencijske provizije za naprijed navedene usluge,
 - **novine i časopise** koji izlaze dnevno i periodično, osim na one koji u cijelosti ili uglavnom sadrže oglase i služe oglašavanja.
- Nulta stopa 0%

RASPRAVA:

- **POREZ NA DIVIDENDU I KAPITALNE DOBITKE**
 - dobit nakon poreza poduzeće može podijeliti u obliku dividendi, reinvestirati ili staviti u rezerve
 - u Hrvatskoj su se dividende oporezivale od 2001. – 2005.
 - kapitalni dobiti podrazumijevaju porast vrijednosti realne ili financijske imovine (razlika između prodajne i “nabavne” cijene)
 - u RH se plaća porez na dobitke od realne imovine, ali samo ako je prodana u prve tri godine
- **POREZ NA IMOVINU**
 - ubire se na lokalnoj razini
 - cilj: proporcionalno financiranje komunalnih usluga

u EU-15 čine 5%, a u Hrvatskoj 1%

ŠTO KAŽU STRUČNJACI?

- **DIVIDENDE**
 - **nije potrebno uvoditi oporezivanje dividendi!!!**
 - radi sprječavanja dvostrukog oporezivanja (na razini poduzeća pa u obliku poreza na dobit) u praksi se primjenjuju različiti sustavi izuzimanja dividendi kombinacijom poreza na dobit i poreza na dohodak: **KOMPLICIRANO!**
 - sve češće sustav potpunog izuzeća od oporezivanja dividendi
- **KAPITALNA DOBIT**

- promet na burzi još uvijek skroman - mali doprinos proračunu
- odgađanje prodaje dionica – odgađanje plaćanja poreza
- komplicirano i problem kriterija
- teško pratiti prinose na kapitalna ulaganja - globalizacija
- IMOVINA
 - 83% stanova kupljeno na kredit ili uz ostala odricanja
 - ulaganje u umjetnine radi izbjegavanja poreza
 - teško dostupni kvalitetni i potpuni popisi nekretnina
 - vrednovanje nekretnina po tržišnim vrijednostima – utjecaj lokacije, starosti, kvalitete gradnje, kvalitete okoliša – teško pronaći dvije identične
 - ne može se postići osnovni cilj ove vrste poreza – PRAVEDNOSTI – obveznici kojima je nametnut mogu ga lako izbjeći

ISTINA O HRVATSKOM POREZnom SUSTAVU

- porezno opterećenje jedno od najviših u zemljama SIE-a
- prihodi od kapitalnih dobitaka ne bi znatnije pridonijeli rastu prihoda državnog proračuna
- treba ukinuti porezna izuzeća građanima i poduzećima i tako proširiti poreznu osnovicu čime bi došlo do pada stopa poreza
- veliki utjecaj na rezultate na izborima
- u HPS-u prevladavaju PDV, trošarine i doprinosi
 - struktura bitno odstupa od one u EU
- PDV i njegove pozitivne strane
 - neutralan porez koji stvara jednake uvjete za sve aktivnosti u gospodarstvu
 - uspješnije zahvaća sivu ekonomiju
 - manje je podložan fluktuacijama dohotka
- porez na dohodak i porez na dobit
 - olakšice netransparentne, skupe i komplicirane
 - prosječno oporezivanje dohotka se smanjuje, a najveći teret snose imućniji
 - visina poreza na dohodak i doprinosa određuje bruto trošak rada za poslodavca i utječe na konkurentsku sposobnost RH

- nisko oporezivanje dobiti stimulatивно za investicije – niže stope nego u EU
- ukidanjem zaštitne kamate sustav oporezivanja daje prednost financiranju investicija zaduživanjem

ZAKLJUČAK

- hrvatski porezni sustav povoljan, ali neefikasan
- potrebna reforma javne potrošnje
- smanjenje doprinosa
- smanjenje izuzeća
- porez na dividende i dobit ne bi imao veliki udio u prihodima državnog proračuna
- porez na imovinu bi najviše opteretio “obične građane”